

A. WAAROM MOET ER EEN GELDAUTOMAAT IN EPEN BLIJVEN ?

(versie 2.0 Ceciel Lamers / Ruud Belleflamme d.d: 17 juli 2020)

1: Elk huishouden moet binnen een straal van 5 km een geldautomaat kunnen gebruiken: voor een aantal Epense huishoudens en een groter aantal huishoudens in Slenaken/Heijenrath wordt dit nu niet meer gehaald. (In Slenaken werd in 2017 de geldautomaat gesloten met de mededeling/argumentatie dat die in Epen binnen de 5 km lag)

2: Het UWV publiceert in samenwerking met het Nibud tips voor mensen met een laag inkomen (4.800 in Gulpen-Wittem (CBS). Een van die tips is om alleen met contant geld boodschappen te gaan doen.

3: Epen en omgeving is voor een groot deel afhankelijk is van haar gasten (de toeristen dus).

a: de Nederlander betaalt in Horeca/Dienstverlening/Recreatie nog met contant geld: meer dan 50%

b: toeristen komen ook (veel) uit het buitenland: o.a. Duitsers en die betalen nog in bijna 80% van alle betalingen met contant geld.

4: Een geldautomaat is een van de 'voorzieningen' die de leefbaarheid van Epen bepalen.

a: een enquête (DorpsOntwikkelingsPlan 2017) eerder gaf aan dat 90% van de Epenaren een voorziening als een geldautomaat zeer belangrijk vinden.

b: de huidige handtekenactie bevestigt dit beeld.

c: binnen heel Gulpen-Wittem nog maar 2 plaatsen waar een geldautomaat te vinden is. Alle negen dorpskernen/Zelfsturingen (Wahlwiller, Slenaken, Reijmerstok, Partij, Nijswiller, Mechelen, Ingber, Eys en Epen) hebben middels een brief aan de gemeente laten weten zich ernstige zorgen te maken. De gemeente deelt deze mening.

5: Bij niet terugkeren van een geldautomaat in Epen wordt voor velen de dichtstbijzijnde die in Mechelen. Maar daar is het nú al vaak lastig (en soms zelfs onmogelijk) en gevaarlijk te stoppen en/of te parkeren. De automaat kan wellicht meer transacties aan, maar de locatie zeer zeker niet.

6: Binnen Epen zijn winkeliers niet bereid om bij te laten pinnen, dit in tegenstelling tot dat wat de communicatie van de Rabobank mensen doet doen geloven. Slechts één winkelier is bereid om incidenteel vaste klanten te laten bij pinnen.

7: Een goed inhoudelijke transparante discussie met de Rabobank over de Epense Geldautomaat heeft tot op heden nooit plaats kunnen vinden daar de Rabobank noch informatie wilde verstrekken over het aantal transacties per maand of jaar, noch over de kosten van de recente Geldautomaat of over een te plaatsen losse unit/PIN-kiosk. Er werd wel gemeld dat het aantal transacties in het toeristenseizoen vele malen hoger ligt dan daarbuiten.

Tot op dit moment zijn er nog steeds vier geldautomaten in kern Gulpen aanwezig, één van de grote banken ING, en ABN- Amro en twee (binnen/buiten) v d Rabo. In de planning van Geldmaat (die echter maar tot 31-7-2020 is in te zien) blijven deze alle vier open. Eenvoudig geredeneerd kan men, exploitatiekosten neutraal, toch één in Gulpen sluiten ten gunste van één in Epen (beide binnen de gemeente Gulpen-Wittem).

8: Ouderen en minder mobiele mensen worden ook belast met het regelen van vervoer naar de geldautomaat in Mechelen.

9: Er zijn diverse locaties in Epen waar een geldautomaat of losse-unit geplaatst kan worden.

10: Inwoners van Epen hebben sinds de oprichting van de boerenleenbank Epen in 1910 mede zorggedragen voor de huidige sterke Rabobank, zowel door inzet van de agrarische sector, toeristische ondernemers als burgers. Dit geeft maatschappelijk gezien een verplichting voor een service gerichte dienstverlening.

⇒ **Conclusie: Geldautomaat in Epen moet BLIJVEN**

B. ALGEMEEN:

1: Niemand kan zonder contant geld: er zijn nog steeds vrij veel plaatsen/momenten waar je alleen met contant geld kan afrekenen. (kerk, straatverkoop, kleinere winkels, kleine horeca, mensen onderling, ...) In 2019 is contant geld nog altijd het meest geaccepteerde betaalmiddel (96% winkeliers accepteert contant geld en 82% de pinpas). Daarnaast heeft oa. de landelijke PIN-storing van juni 2019 uitgewezen dat de samenleving ten alle tijde op contant geld terug moet kunnen vallen.

2: Veel mensen willen niet zonder contant geld vanwege de anonimiteit ervan. Mensen willen de vrijheid behouden hun eigen geld anoniem te kunnen uitgeven.

3: Oudere generaties willen/kunnen niet mee in de ontwikkeling van digitaal betalen.

4: Weinig tot geen omgang met contant geld leidt tot een andere bewustwording t.o.v. geld (en haar verhoudingen) in het algemeen. Met als gevolg dat veel mensen (oa ook jeugdigen) sneller en meer geld uitgeven en sneller in de schulden komen.

5: Er is een behoefte om onafhankelijk te zijn van anderen zijn (en de regering stimuleert ook die onafhankelijkheid/zelfstandigheid/zelfredzaamheid). De meeste mensen hebben moeite om hulp te vragen of te accepteren. Daarbinnen zijn geldzaken (ook contant geld laten ophalen) vaak de laatste zaken waarbij hulp gevraagd wordt, omdat dit als erg privé wordt ervaren

6: Geldbezorging Rabobank als alternatief ...

a: ... is duur (5,50/bezorging, maximaal 450 euro/bezorging) en ingewikkeld/omslachtig (moet contractueel worden vastgelegd).

b: ... is alleen voor Rabobank klanten dus 'discriminatie' of 'gedwongen winkelnering'?

c: ... is geen oplossing voor toeristen.

7: De schade in 2019 door phishing bedroeg 7,94 miljoen euro, door malware bij internetbankieren 8,4 miljoen, door fraude met betaalpassen 10,9 miljoen euro. Zo veilig is digitaal/contactloos betalen dus ook nog niet.

8: Het 'alternatief' van instore-apparaten of bij-pinnen is afwentelen van een banktaak en bankverantwoordelijkheid. Daarnaast zijn steeds minder winkeliers bereid het steeds groter wordende risico en de bijkomende kosten te dragen van een instore-apparaat of van grotere hoeveelheden contant geld voor bij-pinnen.

9: Er lijkt niet aan de toename van het aantal bezoeken bij de dichtstbijzijnde geldautomaten gedacht te worden. (Zeker in een uithoek als Zuid-Limburg zijn in een straal van 5 km het aantal NL-automaten zeer beperkt daar er meer D en B in de omgeving ligt dan NL.) Kunnen die dichtstbijzijnde automaten een toename verkeerstechnisch en/of parkeer-technisch überhaupt wel aan? Wordt dit tijdig kortgesloten met de verantwoordelijke gemeentelijke/provinciale diensten?

10: Er ontstaan vele (milieuonvriendelijke) reiskilometers extra (CO₂ en fijnstof)

⇒ Conclusie: Geldautomaat in Epen moet BLIJVEN

C. CIJFERS EN FEITEN (niet in alle gevallen zijn de cijfers over 2019 gepubliceerd)

- Ruim 32% van alle betalingen werden in Nederland in 2019 nog contant gedaan ²⁾
- In Horeca 37% / Dienstverlening 50% / Recreatie en cultuur amusement 46% / Straatverkoop en markt zelfs 74 % / van alle betalingen met contant geld gedaan ⁴⁾
- Mensen onderling betalen elkaar nog 54% met contant geld ⁴⁾
- In heel Europa wordt nog 79% met contant geld betaald waarbij onze Duitse oosterburen nog in 80% van de gevallen met contant geld betaald ⁶⁾ en zelfs bijna 100% als het gaat om bedragen onder de vijf euro gaat ⁷⁾
- Van de 11,8 miljoen overnachtingen in Limburg zijn er in Zuid-Limburg 4,8 miljoen overnachtingen (41%) ¹⁾ waarvan ruim 700.000 (6%) in Gulpen-Wittem. ³⁾ (hierbij zijn de t/m 14 jarigen niet meegeteld)
- Als gevolg van die overnachtingen wordt er in Zuid-Limburg 188 miljoen besteed (inclusief buitenlandse gasten) , daarvan circa 27,5 miljoen(26%) in Gulpen-Wittem (uitgaven van buitenlandse gasten niet eens meegerekend! ¹⁾
- 22% van de **werkgelegenheid** in Gulpen-Wittem is gerelateerd aan toerisme. ⁵⁾

D. BRONVERMELDING (Facts & Figures)

- 1): Provincie Limburg, toeristische trendrapportage Limburg 2015-2016
- 2): DNBulletin 2 februari 2017: 'Contant betalen moet mogelijk blijven' (www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archief/dnbulletin-2017/dnb352209.jsp)
- 3): Brief B&W Gulpen-Wittem aan Gemeenteraad (28-9-2016)
- 4): www.dnb.nl/binaries/Betalen%20aan%20de%20kassa%202019_tcm46-388280.pdf
- 5): www.gulpen-wittem.nl/data/downloadables/3/0/6/rapport-toeristische-visie-gulpen-wittem-definitief.pdf
- 6) financieel.infonu.nl/geld/187428-hoe-vaak-wordt-er-nog-met-contant-geld-betaald.html
- 7) www.rvo.nl/onderwerpen/internationaal-ondernemen/landenoverzicht/duitsland/betalingsverkeer

E. AANVULLENDE INFORMATIE

DNBulletin 13 maart 2018: 'Contant betalen helpt tieners verstandig om te gaan met geld'. (www.dnb.nl/nieuws/nieuwsoverzicht-en-archief/DNBulletin2018/dnb373477.jsp)

NRC.NL30-11-2017 Opinie: Waarom contant geld alleen maar populairder wordt'. Maarten Schinkel www.nrc.nl/nieuws/2017/11/30/we-hebben-nog-steeds-argwaan-over-banken-a1583089

Betalingen met kaart worden minder goed onthouden www.banken.nl/nieuws/21090/betalingen-met-kaart-worden-minder-goed-onthouden-dan-met-cash

⇒ **Conclusie: Geldautomaat in Epen moet BLIJVEN**

Organisatiestructuur Rabobank

Na een intensieve en langdurige interne dialoog heeft de Rabobank in december van 2015 besloten haar coöperatieve structuur ingrijpend te wijzigen. Sinds 1 januari 2016 is Rabobank één coöperatie van 106 lokale banken, met één bankvergunning en één bankbalans.

De Rabobank had ruim honderd jaar een zogeheten tweelaagse coöperatieve structuur. Die bestond uit onze zelfstandige lokale Rabobanken die waren aangesloten bij de centrale coöperatie Rabobank Nederland. In deze structuur diende Rabobank Nederland als servicecentrum voor de lokale banken, maar was zij ook belast met het opgedragen toezicht op de lokale banken.

Deze oude structuur begon intern steeds meer te knellen en de aandacht af te leiden van onze **eigenlijke missie, de dienstverlening aan onze klanten**. Tegelijkertijd bleek dat we binnen de huidige structuur steeds moeilijker konden voldoen aan de eisen die voortkomen uit het nieuwe Europese bankentoezicht.

De 'Governancedialoog' ging in maart 2014 van start. Een commissie van directievoorzitters, commissarissen van lokale Rabobanken en leden van de raad van bestuur kreeg toen de opdracht om te adviseren over de nieuwe besturing van de Rabobank. Het doel was te komen tot een governancemodel dat bijdraagt aan herstel van het vertrouwen in de Rabobank van klanten, leden, medewerkers, toezichthouders en andere belanghebbenden.

Na een uitgebreid en indringend intern debat ging de centrale kringvergadering (CKV, het 'Rabobank-parlement') in het voorjaar van 2015 akkoord met het voorstel voor een nieuwe governancestructuur. In september adviseerde de CKV positief over de nieuwe statuten en reglementen van de nieuwe governance. De 106 lokale ledenraden besloten op 2 december unaniem tot de fusie die nodig is voor de nieuwe governance. Een week later besloot de Algemene Vergadering van Rabobank Nederland tot fusie en statutenwijziging, en daarmee tot de nieuwe structuur.

De nieuwe governance heeft als doel om zowel de coöperatie als het bankbedrijf van de Rabobank te versterken. Het nieuwe model zal de bank daarnaast in staat stellen om te voldoen aan de eisen die de financiële marktpartijen en de toezichthouders stellen.

In de nieuwe structuur krijgen leden een grotere stem. Lokale ledenraden gaan zich nog meer richten op **de lokale dienstverlening van de bank en op haar rol in de maatschappij**. Hun invloed en zeggenschap strekt zich ook uit over de Rabobankorganisatie als geheel. Elke lokale Rabobank levert namelijk een rechtstreekse vertegenwoordiging namens de leden in het hoogste orgaan van de coöperatie, de Algemene Ledenraad. Deze raad keurt de strategie goed, evenals de jaarlijkse begroting op hoofdlijnen, adviseert over grote overnames of samenwerkingsverbanden en benoemt de leden van de raad van commissarissen.

Alle lokale Rabobanken werken vanaf 1 januari 2016 met de centrale organisatie samen in één coöperatie, met één bankvergunning, en verantwoorden zich gezamenlijk in één jaarrekening. Daarvoor hadden alle lokale Rabobanken en de centrale organisatie een eigen bankvergunning en een eigen jaarrekening.

De lokale Rabobanken vormen het kloppend hart van de Nederlandse organisatie. Zij staan dicht bij de klant en zijn sterk geworteld in de eigen regionale markt. Door hun activiteiten dragen zij bij aan de economische ontwikkeling van hun werkgebied. In de nieuwe structuur krijgen lokale Rabobanken nog meer ruimte om zich in hun werkgebied bancair en maatschappelijk te profileren.